

**SISÄ-SAVON KANSALAIPOISTON TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN
OPETUSSUUNNITELMA / kevätlukukausi 2018**

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma
Musiikki, tanssi, visuaalinen taide

Kuvataide-, käsityö-, tanssi- ja musiikkikoulujen toiminta perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) sekä sitä täydentävään asetukseen (813/1998).

Opetushenkilöstön kelpoisuus perustuu asetukseen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998).

Tämä opetussuunnitelma perustuu Opetushallituksen 30.3.2005 vahvistamaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (Dr 11/011/2005).

Sisä-Savon kansalaisopiston opistotoimikunta on hyväksynyt tämän opetussuunnitelman: pykälä, xx.xx.2017

Sisältö

1. Perustiedot

- 1.1. Kansalaisopiston toiminta-ajatus
 - 1.1.1. Taiteen perusopetuksen toiminta-ajatus
- 1.2. Kansalaisopiston arvot
 - 1.2.1. Taiteen perusopetuksen arvot
- 1.3. Oppimiskäsitys
- 1.4. Organisaatio
- 1.5. Toimipisteet

2. Opetuksen toteuttaminen

- 2.1. Taiteen perusopetuksen taiteenalat
- 2.2. Opintojen rakenne ja laajuus
- 2.3. Opiskeluympäristö
- 2.4. Työtavat
- 2.5. Oppilaaksi ottaminen
- 2.6. Oppilasmaksut

3. Arviointi

- 3.1. Opintojen hyväksiluku
- 3.2. Oppilasarviointi
- 3.3. Todistukset
- 3.4. Opetuksen arviointi

4. Musiikin opetussuunnitelma

- 4.1. Musiikin taiteen perusopetuksen tehtävä, arvot ja yleiset tavoitteet
- 4.2. Oppimiskäsitys ja oppimisympäristö
- 4.3. Opintojen rakenne ja laajuus
 - 4.3.1. Muut opetusjärjestelyt
 - 4.3.2. Arviointi
- 4.4. Opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt opintokokonaisuuksittain
 - 4.4.1. Yksinlaulu
 - 4.4.2. Soitinopinnot
 - 4.4.2.1. Piano
 - 4.4.2.2. Yhteismusisointi
 - 4.4.3. Kuoro/lauluyhtye
 - 4.4.4. Musiikkileikkikoulut
 - 4.4.5. Musiikin teoria ja säveltapailu
 - 4.4.6. Musiikin tuntemus

5. Tanssin opetussuunnitelma

- 5.1. Tanssin taiteen perusopetuksen tehtävät, arvot ja yleiset tavoitteet
- 5.2. Opintojen rakenne ja laajuus
- 5.3. Opintokokonaisuudet ja niiden tavoitteet ja sisällöt
 - 5.3.1. Varhaisiän tanssiopinnot
 - 5.3.2. Nykytanssin opinnot
 - 5.3.2.1 Perusopinnot
 - 5.3.2.2. Syventävät opinnot
 - 5.3.3. Valinnaiset opinnot
- 5.4. Oppilasvalinta
- 5.5. Arviointi

6. Visuaaliset taiteet: Kuvataiteen opetussuunnitelma

6.1. Opintojen rakenne

6.2. Opetusjärjestelyt

6.3. Tavoitteet ja keskeiset sisällöt opintokokonaisuuksittain

6.3.1. Kuvataiteen perusteet 1- 6

6.3.2. Kuvataiteen työpajaopinnot 7- 9

6.3.3. Valinnaiset opinnot

Liite 1: Todistus

1. Perustiedot

1.1. Sisä-Savon kansalaisopiston toiminta-ajatus

Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistyksen opisto toimialueensa Suonenjoen, Leppävirran, Rautalammin, Tervon ja Vesannon asukkaille. Kurseille voi osallistua yli kuntarajojen. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutus- ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta sekä maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

1.1.1. Taiteen perusopetuksen toiminta-ajatus

Taiteen perusopetus on tavoitteellista, pätevin opettajavoimin annettua, tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Sisä-Savon kansalaisopisto antaa taiteen perusopetusta musiikissa, tanssissa, sanataiteessa ja visuaalisista taiteista kuvataiteessa ja käsityössä. Usean eri taiteenalan tarjonta mahdollistaa myös taiteidenvälisen opetuksen toteutuksen.

Opetus on suunnattu pääsääntöisesti 7-17 – vuotiaille. Tanssin ja musiikin opiskelu voidaan kuitenkin aloittaa jo 3 – vuotiaana ja musiikissa annetaan myös aikuisopetusta.

1.2. Kansalaisopiston arvot

1.2.1. Taiteen perusopetuksen arvot

Opetus tukee oppilaan minän kasvua ja kehittymistä sekä hänen kykyään hahmottaa ympäröivää todellisuutta. Oppilas rakentaa maailmankuvaansa ilmaisemalla taiteen keinoin kokemuksiaan ja itselleen merkityksellisiä elämänsisältöjä.

Opetus ohjaa oppilasta määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentavaan toimintaan aktiivisena yksilönä ja vuorovaikutteisena ryhmän jäsenenä.

Opetus täydentää peruskoulussa annettavaa yleissivistävää taideopetusta.

Opetus antaa valmiuksia ammatinvalintaan ja jatko-opintoihin.

1.3. Oppimiskäsitys

Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista. Oppilaalla on oikeus saada opetusta, jossa otetaan huomioon hänen oppimistyyliinsä ja aiemmin opitut taidot.

1.4. Organisaatio ja henkilöstö

Taiteen perusopetusta järjestävän Sisä-Savon kansalaisopiston omistaa Suonenjoen kunta. Kansalaisopisto kuuluu kunnan Elinvoima- ja hallintopalveluiden alla Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palvelualueeseen, jonka osastopäällikkönä ja kansalaisopiston rehtorin esimiehenä toimii Suonenjoen kaupungin hallintojohtaja. Kansalaisopistoa ja myös taiteen perusopetusta johtaa rehtori. Ainealueista kädentaidoissa, tanssissa ja musiikissa on kussakin toimenhaltijat. Koko päätoimisella henkilöstöllä on tehtäviin muodollinen pätevyys. Taiteen perusopetusta antavat toimenhaltijoiden lisäksi tuntiopettajat. Tuntiopettajina voidaan käyttää pätevien opettajien lisäksi alojensa asiantuntijoita ja taiteilijoita.

1.5. Toimipisteet

Opetusta annetaan kysynnän mukaan viiden kunnan alueella: Leppävirta, Rautalampi, Suonenjoki, Tervo ja Vesanto.

2. Opetuksen toteuttaminen

2.1. Taiteen perusopetuksen taiteenalat

Taiteen perusopetuksen taiteenalat								
Musiikki	Sanataide	Tanssi	Esittävät taiteet		Visuaaliset taiteet			
			Sirkustaide	Teatteritaide	Arkkitehtuuri	Audiovisuaalinen taide	Kuvataide	Käsityö

Taiteen perusopetusta on mahdollista antaa yhdeksällä eri taiteenalalla. Sisä-Savon kansalaisopisto järjestää näistä opetusta kevätlukukaudella 2018 musiikissa ja tanssissa.

Lukukauden pituus on pääsääntöisesti syksyllä 17 ja keväällä 17 viikkoa. Osa opetuksesta voidaan kuitenkin toteuttaa tiivistettynä myös viikonloppukursseina. Näiden opintojen lisäksi järjestetään opintoja täydentäviä valinnaisia opintoja.

2.2. Opintojen rakenne ja laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukainen oppituntien tai opintokertojen määrä on vähintään 500 kullakin taiteen alalla. Opetus muodostuu vähintään kymmenestä opintokokonaisuudesta. Tarkemmat kuvaukset eri taideaineiden sisällöistä on jäljempänä.

Järjestäjän on Opetushallituksen ohjeiden mukaan turvattava aloittaneille mahdollisuus koko oppimäärän suorittamiseen.

2.3. Opiskeluympäristö

Opiskelu tapahtuu opiston omissa luokkatiloissa sekä perusopetuksen koulujen aineluokissa. Opetustilat ovat asianmukaisesti varustettuja ja niissä on ergonomisesti toimivat kalusteet ja riittävät säilytystilat. Musiikin opetustiloissa on lisäksi riittävä äänieristys.

Kansalaisopiston arviointisuunnitelman mukaan joka neljäs vuosi tehtävän työtyytyväisyyskyselyn yhteydessä kartoitetaan opetustilojen toimivuus ja turvallisuus opettajien näkökulmasta ja vuosittain opiskelijoiden näkökulmasta kurssipalautteen yhteydessä.

2.4. Työtavat

Opetus on sekä ryhmä- että yksilöopetusta. Lähtökohtana on yhteisöllisyys ja vuorovaikutteinen oppiminen, jossa käytetään sekä itsearviointia että ryhmän sisäistä arviointia oppimisen tukena. Tutustumista eri taiteenaloihin järjestetään opiskelijoille mm. opetussuunnitelman mukaisin retkin, taidenäyttelykännein, taiteiden välisin projektein ja luentotilaisuuksin. Vuosittain keväällä rehtori kutsuu kaikki taiteen perusopetuksen opettajat yhteiseen kokoukseen, jossa päätetään koko opetusta koskevista yhteisistä teemoista ja muista yhteisistä asioista kuten taiteidenvälisistä tapahtumista ja mahdollisista leireistä. Kunkin ainealueen päätoiminen opettaja vastaa lisäksi lukuvuosi-kohtaisen opetussuunnitelman laatimisesta kullekin opetusryhmälle ennen lukuvuoden alkua yhdessä tuntiopettajien kanssa.

2.5. Oppilaaksi ottaminen

Taiteen perusopetukseen voivat uudet opiskelijat hakea vapaille oppilaspaikoille keväällä huhti-toukokuussa. Ilmoittautumisesta tiedotetaan päiväkoteihin ja kouluille jaettavilla monisteilla, opistokuntien verkkosivuilla sekä medioissa.

Ilmoittautumislomakkeita on saatavana opiston toimistolta sekä kansalaisopiston verkkosivuilta. Niitä jakavat myös opettajat omille ryhmilleen kevätkauden päättyessä. Ilmoittautumislomake on palautettava viimeistään viimeisenä ilmoittautumispäivänä opiston toimistoon.

Uusia oppilaita otetaan vain perusopetusryhmiin. Syventäviin opintoihin ei oteta uusia opiskelijoita, joilla ei ole aiempia taiteen perusopetuksen opintoja suoritettuna. Opiskelijapaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä muissa aineissa paitsi musiikissa. Musiikin opintoihin järjestetään toukokuussa pääsykoe joko itse tai konservatorion kanssa yhdessä. Opiskelupaikan saamisesta ilmoitetaan oppilaille henkilökohtaisesti. Lisäksi ryhmien kokoonpanot ilmoitetaan niiden kokoontumisoppilaitosten ulko-ovissa.

2.6. Oppilasmaksut

Oppilaalta peritään taiteen perusopetuksesta kurssimaksu. Riippuen opetusaineesta maksu voi olla lukukausittain tai lukuvuosittain. Visuaalisissa taiteissa peritään lisäksi materiaalmaksu. Maksujen suuruuden vahvistaa vuosittain Sisä-Savon kansalaisopiston opistotoimikunta.

Opetuksen tueksi järjestettävistä konsertti-, näyttely- tai tutustumismatkoista voidaan periä erikseen korvaus. Valinnaisista taiteen perusopetuksen lisäkurseista, työpajoista tai leireistä peritään erillinen kurssimaksu.

3. Arviointi

3.1. Opintojen hyväksiluku

Muissa oppilaitoksissa eri taiteenalojen suoritetuista opinnoista on mahdollista saada yhden opintokokonaisuuden hyväksiluku. Saman ainealueen (musiikki, tanssi tai visuaaliset taiteet: kuvataide, käsityötaide, arkkitehtuuri) opinnot luetaan hyväksi täysimääräisenä.

3.2. Oppilasarviointi

Arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa. Pääasiallinen arviointi tapahtuu sanallisesti opetuksen yhteydessä jatkuvana palautteena sekä itsearviointina. Lisäksi opetuksen osana käytetään vuorovaikutteista ryhmäarviointia.

Musiikissa annetaan myös kirjallista arviointia opintojen edistymisestä. Katso tarkemmat tiedot musiikin opetussuunnitelmasta. Numeroarviointia ei taiteen perusopetuksessa käytetä.

3.3. Todistukset

Vuosittain annetaan opinnoista tarvittaessa erillinen osallistumistodistus tai osallistuminen kirjataan opintokirjaan. Osallistumistodistuksen saamisen edellytyksenä on 75%:n läsnäolo opetuksessa.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus annetaan oppilaille, kun hän on suorittanut 10 opintokokonaisuutta. Todistukseen merkitään kaikki oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet.

Annettava todistus on Opetushallituksen suositusten mukainen. Todistuksen tulee sisältää seuraavat tiedot: Koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi

Taiteenala ja opinnot, joista päättötodistus annetaan

Oppilaan nimi ja syntymäaika

Opiskeluaika vuosina

Oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet ja oppilaan saaman opetuksen tuntimäärä niissä

Rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima

Lainsäädäntö, johon koulutus perustuu

Kunnan päätös (päivämäärä) opetussuunnitelman hyväksymisestä

Maininta, että taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä koostuu vähintään kymmenestä opintokokonaisuudesta

Maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2005 mukaisesti.

Todistus pohja liitteenä

3.4. Opetuksen arviointi

Oppilailta kerätään palaute omalla lomakkeellaan kansalaisopiston arviointisuunnitelman mukaisesti joka vuosi. Palaute kerätään n. 10 %:n otantana eri opetusryhmistä.

Palautteista tekee kunkin ainealueen vastuuopettaja yhteenvedon ja keskustelee ryhmän opettajan kanssa tuloksista.

4.3.1 Muut opetusjärjestelyt

Opintoaika

Opintoaika taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintojen suorittamiseen on n. 6-9 vuotta.

Opintojen suunnittelussa korostuu aikuisten itseohjautuvuus ja aiemmin hankitut tiedot ja taidot, sekä aikuisen kyky vastaanottaa opetusta. Yksinlaulussa opintoaika on korkeintaan 6 vuotta. Rehtori voi tarvittaessa myöntää opinnoille lisäaikaa.

Lukuvuoden ja oppitunnin pituus

Lukuvuoden pituus on taiteen perusopetuksessa 34 viikkoa, 17 opetusviikkoa syyslukukaudella ja 17 opetusviikkoa kevätlukukaudella. Soitonopiskelu on yksilöopetusta ja soittotunnin pituus on 30 min/viikossa. Lukuvuoden aikana voidaan pitää myös ryhmätunteja ja ne korvaavat kokonaan tai osittain kyseisen viikon henkilökohtaisen soittotunnin.

Oppilaaksi ottaminen

Taiteen perusopetuksen oppilaat valitaan pääsykokeiden perusteella. Pääsykokeet pidetään toukokuussa, mikäli vapaita oppilaspaikkoja on tarjolla. Valituille ilmoitetaan henkilökohtaisesti asiasta.

Opintojen hyväksilukeminen

Muissa oppilaitoksissa aiemmin suoritettuja musiikin opintoja/ hankittuja taitoja voidaan lukea hyväksi Sisä-Savon kansalaisopiston musiikin taiteen perusopetuksen opintoihin. Myös mikäli oppilas osoittaa hallitsevansa jo tietyt taidot instrumentin hallinnassa, voidaan hänelle lukea hyväksi niitä vastaavia opintokokonaisuuksia. Taiteen perusopetuksen opintoja muulta taiteen alalta voidaan lukea hyväksi ja sisällyttää opintoihin yhden opintokokonaisuuden verran.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän
PÄÄTTÖTODISTUS

Maija Mallikas s. 010199-9999

on suorittanut Sisä-Savon kansalaisopiston järjestämän taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän
opinnot ssa vuosina .

Taiteen perusopetuksen yleiseen oppimäärään kuuluu vähintään 10 opintokokonaisuutta. Oppilas on
suorittanut seuraavat opintokokonaisuudet.

Opintokokonaisuuden nimi	Lukuvuosi	Tunnit	Osallistunut
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

Yhteensä

Opetus perustuu

Kuvataide-, käsityö-, tanssi- ja musiikkikoulujen toiminta perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta
(633/1998) sekä sitä täydentävään asetukseen (813/1998).

Opetushenkilöstön kelpoisuus perustuu asetukseen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista
(986/1998).

Opetussuunnitelma on perustunut Opetushallituksen 30.3.2005 vahvistamaan taiteen perusopetuksen
yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (Dr 11/011/2005).

Sisä-Savon kansalaisopiston opistotoimikunta on hyväksynyt opetussuunnitelman ??.12.2017

4. Musiikin opetussuunnitelma

4.1. Musiikin taiteen perusopetuksen tehtävä, arvot ja yleiset tavoitteet

Musiikin opetuksen yleisenä tavoitteena on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen kehittymiselle, elinikäiselle harrastamiselle. Tärkeää on myös musisoimisen ilo. Musiikin opiskelun tulee tukea henkistä kasvua ja hyvinvointia sekä vahvistaa itsetuntoa. Opiskelu on vuorovaikutteista ja kokonaisvaltaista taidekasvatusta. Opisto tarjoaa harrastajille pätevää opetusta ja elämyksiä musiikin parissa.

4.2. Oppimiskäsitys ja oppimisympäristö

Opetuksen tehtävä on auttaa oppilasta pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä. Tärkeää on, että nähdään jokaisen oppilaan ainutlaatuisuus. Instrumentti- ja lauluopintojen henkilökohtainen opetus antaa mahdollisuuden yksilölliseen etenemiseen sekä oppilaan omien tavoitteiden ja tarpeiden huomioimiseen. Oppilasta kannustetaan aktiiviseen rooliin omassa opiskelussaan esimerkiksi oman opintosuunnitelman laatimisessa, musiikin kuuntelussa sekä konsertissa käymisessä. Opinnoissa pyritään oma-aloitteiseen opiskeluun itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä. Oppimisympäristö pyritään luomaan avoimeksi, rohkaisevaksi ja kannustavaksi. Myönteisyys kaikessa opiskelussa on ensiarvoisen tärkeää ja se kasvattaa myös oppilaan uskoa omaan kykyihinsä.

4.3. Opintojen rakenne ja laajuus

Musiikin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintojen laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Yleisen oppimäärän opinnot koostuvat vähintään kymmenestä opintokokonaisuudesta, jotka suoritettuaan oppilas saa siitä todistuksen. Opintoja järjestettäessä pyritään joustavuuteen siten, että oppilaan ikä sekä aiemmin hankitut tiedot ja taidot otetaan huomioon.

Oppilaan opinnot suunnitellaan yhdessä opettajan kanssa opiston opetustarjonnasta. Opintokokonaisuudet voivat koostua:

- saman aineen tasolta toiselle etenevistä opinnoista, jotka syventävät aineen osaamista
- eri aihepiirejä käsittelevistä opintokokonaisuuksista, jotka laajentavat musiikillista osaamista.

Opintokokonaisuudet on kuitenkin valittava niin, että ne palvelevat oppilaan tavoitteita ja oppimista. Opintokokonaisuudet on jaettu kahteen tai kolmeen tasolta toiselle etenevään tasoon siten, että yhden tason opinnot kestävät keskimäärin kolme vuotta. Instrumentti opintoja on sisällyttävä opintoihin vähintään neljä opintokokonaisuutta. Laulu- ja instrumenttiopintojen tueksi on opintoihin kuuluttava myös musiikin teorian ja säveltapailun tai musiikin tuntemuksen opintoja vähintään 1 opintokokonaisuuden verran. (ks. taulukko1)

Opetustarjonta

Sisä-Savon kansalaisopistossa on mahdollista suorittaa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaisia opintoja yksinlaulussa, pianossa, huilussa, ja sähkökitarassa. Musiikin perusteiden opiskelu liittyy olennaisena osana musiikin opiskeluun. Kuorolaulua voi harrastaa ja musiikkitietojaan laajentaa myös opiston lukuisissa kuoroissa. Kuoroissa opiskellaan moniäänistä ja monipuolista ohjelmistoa, harjoitellaan kuoron äänenmuodostusta sekä valmistetaan konsertteja ja esiintymisiä.

Opintokokonaisuuksia voi myös kertyä yksittäisistä valinnaisista kursseista: vapaa säestys ja improvisointi, musiikkiteknologia, bändikurssit, mahdolliset poikkitaiteelliset kurssit/projektit ja yhteismusisointi. Kurssija

järjestetään eri vuosina resurssien mukaan ja niiden laajuus määritellään erikseen. Seuraavasta taulukosta (taulukko 1) näkyy opetustarjonta ja yleisen oppimäärän opintojen rakenne.

TAULUKKO 1

Sisä-Savon kansalaisopiston musiikin opetustarjonta	Yleisen oppimäärän opinnot koostuvat vähintään 10 opintokokonaisuudesta
Instrumentti- ja lauluopinnot laulu: op.kok 1-6 piano: op.kok 1-9	Pääaineen opintoja sisällyttävä opintoihin vähintään 4 opintokokonaisuutta/vuotta ja opinnot voivat kestää korkeintaan yhdeksän vuotta
Musiikin teoria ja säveltapailu Musiikin perusteet 1 (1 op.kok.) Musiikin perusteet 2 (1 op.kok.)	Musiikin perusteiden ja/tai musiikin tuntemuksen opintoja on opintoihin sisällytettävä vähintään 1 opintokokonaisuuden verran
Musiikin tuntemus Musiikin tuntemuksen opintokokonaisuus opintojaksot 1, 2, 3	
Kuorot 1 osallistumisvuosi= 1 opintokokonaisuus	Valinnaisia opintoja, jotka laajentavat musiikillista osaamista. Opintokokonaisuuksien laajuudet määritellään erikseen.
Taiteidenvälisyys	
Mahdolliset muut valinnaiset kurssit	

4.3.1 Muut opetusjärjestelyt

Opintoaika

Opintoaika taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintojen suorittamiseen on n. 6-9 vuotta. Pianossa ja huilussa opetusta annetaan kaikilla tasoilla 1, 2, 3 ja opintoaika on korkeintaan 9 vuotta. Sähkökitarassa opetusta annetaan tasoilla 1 ja 2 ja opintoaika on korkeintaan 6 vuotta. Yksinlaulun opinnot on tarkoitettu aikuisille, yli 16-vuotiaille. Opintojen suunnittelussa korostuu aikuisten itseohjautuvuus ja aiemmin hankitut tiedot ja taidot, sekä aikuisen kyky vastaanottaa opetusta. Yksinlaulussa opintoaika on korkeintaan 6 vuotta. Rehtori voi tarvittaessa myöntää opinnoille lisääaikaa.

Lukuvuoden ja oppitunnin pituus

Lukuvuoden pituus Sisä-Savon kansalaisopistossa on 30 viikkoa, 14 opetusviikkoa syyslukukaudella ja 16 opetusviikkoa kevätlukukaudella. Soitonopiskelu on yksilöopetusta ja soittotunnin pituus on 30 min/viikossa. Oppilaalla on mahdollisuus hakea rehtorilta oikeutta 45 minuutin soittotuntiin, mikäli opinnot sitä edellyttävät. Lukuvuoden aikana voidaan pitää myös ryhmätunteja ja ne korvaavat kokonaan tai osittain kyseisen viikon henkilökohtaisen soittotunnin.

Oppilaaksi ottaminen

Taiteen perusopetuksen oppilaat valitaan pääsykokeiden perusteella. Pääsykokeet pidetään toukokuussa, mikäli vapaita oppilaspaikkoja on tarjolla. Valituille ilmoitetaan henkilökohtaisesti asiasta.

Opintojen hyväksilukeminen

Muissa oppilaitoksissa aiemmin suoritettuja musiikin opintoja/ hankittuja taitoja voidaan lukea hyväksi Sisä-Savon kansalaisopiston musiikin taiteen perusopetuksen opintoihin. Myös mikäli oppilas osoittaa hallitsevansa jo tietyt taidot instrumentin hallinnassa, voidaan hänelle lukea hyväksi niitä vastaavia opintokokonaisuuksia. Taiteen perusopetuksen opintoja muulta taiteen alalta voidaan lukea hyväksi ja sisällyttää opintoihin yhden opintokokonaisuuden verran.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Sisä-Savon kansalaisopisto voi tehdä yhteistyötä opetuksen järjestämisessä eri organisaatioiden tai hankkeiden kanssa.

4.3.2. Arviointi

Sanallinen arviointi on opetuksessa jatkuvaa, viikoittaista soittotunnilla tapahtuvaa ja opinnoissaan ohjaavaa. Lukuvuoden alussa oppilas ja opettaja yhdessä määrittelevät oppilaalle henkilökohtaisia tavoitteita ja päämääriä. Ne kirjataan oppilaan opintokirjaan. Keväällä käydään yhdessä arvioiden läpi asetettuja tavoitteita ja niiden saavuttamista. Tarkoitus on, että oppilas oppii myös itse tarkastelemaan ja arvioimaan omaa oppimistaan. Numeroarviointia ei käytetä.

Arvioinnin perusteeksi oppilaan on osoitettava aktiivista osallistumista opintoihin, esiintymistoimintaan ja muihin yhteisiin projekteihin. Jokaisella tasolla (1, 2, 3) oppilaan on annettava näyttöä opintojen etenemisestä asianmukaisesti.

Jokaisella tasolla

- arvioidaan oppilaan konserttiesiintymisen. Oman opettajan lisäksi ohjaavaa palautetta antaa myös toinen opettaja.
- oppilas kirjoittaa omaan ikäkauteensa sopivalla tasolla pienen kirjoitelman valitusta aiheesta. Se voi olla mielipide/arvio konsertista, levystä tai jostakin muusta itseä kiinnostavasta aiheesta tehty kirjoitus.

Oppilaille tarjotaan myös mahdollisuus tehdä Suomen musiikkioppilaitosten liiton vaatimusten mukaisia tasosuorituksia. Suoritukset tehdään erillistä tutkintomaksua vastaan. Soitinopintojen taso 1 antaa valmiudet SML:n vaatimusten mukaisen perustaso 1 tasosuoritukseen. Vastaavasti kansalaisopiston tasot 2 ja 3 antavat perusvalmiuksia musiikkioppilaitosten perustaso 2 ja 3 tasoiseen suoritukseen.

Opistolla on moninaista esiintymistoimintaa. Oppilaan tulee esiintyä vähintään kerran lukuvuodessa jossakin oppilaitoksen järjestämässä tilaisuudessa. Esiintyminen ja niihin valmentautuminen kuuluu yhtenä olennaisena osana musiikinopiskeluun. Musiikkitaitojen kehittäminen edellyttää mahdollisuuksia ja aikaa säännölliseen harjoitteluun oppituntien ulkopuolella. Säännöllinen läsnäolo tunneilla tukee opinnoissa edistymistä ja tavoitteisiin pääsemistä.

4.4. Opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt opintokokonaisuuksittain

Opetussuunnitelman mukaisessa taiteen perusopetuksessa oppilaalle annetaan mahdollisuus tavoitteelliseen musiikin perustaitojen opiskeluun. Opintojen keskeisinä tavoitteina on kehittää oppilaan musiikillisia taitoja ja valmiuksia sekä instrumentin hallintaan liittyviä teknisiä taitoja. Tärkeää on herättää oppilaan kiinnostus musiikkiin sekä löytää musisoiminnan ilo.

4.4.1. Yksinlaulu

Yksinlaulun opiskelun tavoitteena on kehittää monipuolisesti omaa lauluääntä ja tutustua laajasti laulumusiikin eri aikakausiin, lajeihin ja laulutapoihin. Laulun opiskelussa painottuu omassa kehossa tapahtuvien asioiden, rentouden ja vapauden aistiminen laulutapahtuman yhteydessä.

Yksinlaulun opintojen yleisinä tavoitteina on, että oppilas

- oppii tuntemaan omaa ääntään
- oppii käyttämään ääntään vapaalla ja terveellä tavalla
- oppii tulkitsemaan erityylisiä lauluja
- saa kokemuksia esiintymisestä ja oppii esiintymistaitoja
- oppii yhteismusisointitaitoja

Yksinlaulun opintoja kokonaisuudessaan mahdollisuus valita 6 opintokokonaisuutta/6 vuotta. Opintokokonaisuudet etenevät asteittain tasolta toiselle.

Opintokokonaisuus	viikot/ min	tunteja yhteensä
1. Laulu soi! Yksinlaulun perusteet	34 x 30 min	20 h
2. Laulu soi! Yksinlaulun taso 1	34 x 30 min	20 h
3. Laulu soi! Yksinlaulun taso 1	34 x 30 min	20 h
4. Laulu soi! Yksinlaulun taso 2	34 x 30 min	20 h
5. Laulu soi! Yksinlaulun taso 2	34 x 30 min	20 h
6. Laulu soi! Yksinlaulun taso 2	34 x 30 min	20 h

Keskeiset sisällöt opintokokonaisuuksittain

Laulu soi! Perusteet

Keskeisenä tavoitteena on, että oppilas

- oppii tunnistamaan vapaan ja terveen äänenkäytön
- oppii perushengitystekniikkaa
- oppii nuotinluvun perusteita
- oppii itsenäisen harjoittelun taitoja

Sisältö

- äänenmuodostus- ja hengitysharjoituksia
- helppoja kansanlauluja ja yksinlauluja

Laulu Soi! Taso 1

Keskeisenä tavoitteena on, että oppilas

tutustuu lauluinstrumenttiinsa ja oppii käyttämään ääntään vapaalla ja terveellä tavalla

- oppii hengitystekniikkaa ja äänenmuodostusta
- oppii lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppii tuomaan esille kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saa kokemuksia esiintymisestä ja ulkoa laulamisesta
- saa kokemuksia yhteismusisoinnista

Sisältö

- vähintään 20 laulua, jotka edustavat eri tyylejä ja ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia. Ohjelmistoon voi sisältyä kansanlauluja, musikaalisävelmiä, laulelmia, suomalaista musiikkia, aikamme musiikkia sekä populaarimusiikkia.
- prima vista –laulua
- yhteismusisointia (duetot, yhtye/kuorolaulu)

Laulu soi! Taso 1 -opintokokonaisuudet antavat valmiudet Suomen musiikkioppilaitosten liiton vaatimusten mukaisen perustaso 1 tasosuorituksen tekemiseen.

Laulu soi! Taso 2

Keskeisenä tavoitteena on, että oppilas

- kehittää lauluinstrumenttiaan edelleen
- kehittää nuotinlukutaitoa
- saa lisää valmiuksia laulutekstien kanssa työskentelyyn
- saa lisää valmiuksia teknisiin ja tulkinnallisiin perustaitoihin
- saa valmiuksia ulkoa laulamiseen ja esiintymiseen
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- oppii tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia

saa lisää kokemuksia ja valmiuksia yhteismusisointiin

Sisältö

- vähintään 30 laulua, jotka edustavat eri tyylejä ja ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia. Ohjelmistoon voi sisältyä kansanlauluja, musikaalisävelmiä, laulelmia, suomalaista musiikkia, aikamme musiikkia sekä populaarimusiikkia
- ohjelmistoon sisältyy lauluja äidinkielellä ja lisäksi kahdella muulla kielellä Vaccain vokaliiseja valinnan mukaan
- prima vista –laulua
- yhteismusisointia

Laulu soi! Taso 2 -opintokokonaisuudet antavat valmiuksia Suomen musiikkioppilaitosten liiton vaatimusten mukaisen perustaso 2 tasosuorituksen tekemiseen.

4.4.2. Soitinopinnot

Soitinopetuksen tavoitteena on, että oppilas tutustuu omaan soittimeensa ja kehittää sen hallinnan kautta omaa musikaalisuuttaan ja musiikillisia taitojaan. Tavoitteena on oppia tuntemaan ja ymmärtämään eri musiikin lajeja monipuolista. Tärkeää on löytää soittamisesta iloa ja elämyksiä.

Soitinopintojen yleisinä tavoitteina on, että oppilas

- löytää musisoinnin ilon
- kehittää instrumentin soittamisen perustekniikkaa
- oppii nuotinlukutaitoa ja primavista- soittovalmiuksia
- oppii hahmottamaan musiikillisia muotoja ja jäsentelemään soittamaansa/laulamaansa
- oppii ilmaisemaan itseään musiikin avulla
- rohkaistuu musiikin omaehtoiseen tulkintaan
- saa kokemuksia yhteismusisoinnista ja esiintymisestä

Instrumenttiopintojen opintokokonaisuudet muodostuvat siten, että yksi lukuvuosi on yksi opintokokonaisuus. Solistisen pääaineen opinto-oikeus on 9 vuotta/ 9 opintokokonaisuutta. Opintokokonaisuudet on muodostettu niin, että ne etenevät asteittain tasolta toiselle: opintokokonaisuudet 1 – 9. Oppilaan lähtötaso otetaan huomioon opintoajassa sekä opintoja suunniteltaessa. Jokaisen oppilaan kohdalla edetään yksilöllisesti ja opintojen järjestämisessä pyritään joustavuuteen.

4.4.2.1. Piano

Pianonsoiton opintokokonaisuuksia on mahdollisuus valita yhdeksän opintokokonaisuutta / 9 vuodelle. Opintokokonaisuudet on jaoteltu siten, että ne etenevät asteittain tasolta toiselle.

Opintokokonaisuus	viikot/ min	tunteja yhteensä
1. Piano soi! Pianonsoiton alkeet	34 x 30 min	23 h
2. Piano soi! Pianonsoiton taso 1	34 x 30 min	23 h
3. Piano soi! Pianonsoiton taso 1	34 x 30 min	23 h
4. Piano soi! Pianonsoiton taso 2	34 x 30 min	23 h
5. Piano soi! Pianonsoiton taso 2	34 x 30 min	23 h
6. Piano soi! Pianonsoiton taso 2	34 x 30 min	23 h
7. Piano soi! Pianonsoiton taso 3	34 x 30 min	23 h
8. Piano soi! Pianonsoiton taso 3	34 x 30 min	23 h
9. Piano soi! Pianonsoiton taso 3	34 x 30 min	23 h

Keskeiset sisällöt opintokokonaisuuksittain

Piano soi! Alkeet

Keskeisenä tavoitteena on, että oppilas

- oppii hyvän ja luontevan soittoasennon
- oppii nuotinluvun alkeita
- pystyy soittamaan helpon kappaleen nuoteista tai ilman
- oppii itsenäisen harjoittelun perusteita
- löytää musisoinnin ja soittamisen ilon
- kiinnostuu musiikista ja oppilaalle herää halu oppia lisää

Sisältö

- helppoja korvakuulolta opittavia kappaleita
- yhdessä soittamisen harjoittelua

Piano soi! Taso 1

Keskeisenä tavoitteena on, että oppilas

- oppii lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppii ilmaisemaan kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saa kokemuksia esiintymiseen valmistautumisesta ja itse esiintymisestä sekä ulkoa soittamisesta
- oppii harjoittelemaan itsenäisesti ja säännöllisesti
- saa rohkaisua improvisointiin sekä kuulonvaraiseen soittamiseen

Sisältö

- duuri ja molliasteikoita murtokolmisointuineen ja kadensseineen kahteen ylennys- ja alennusmerkkiin asti
- tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai kappaleita
- helppoja kappaleita, jotka ovat eri tyylikausilta sekä muutoin tyyliiltään, tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia.
- prima vista –soittoa
- yhteismusisointia, 4-kätisiä kappaleita
- vapaan säestyksen alkeita
- improvisointia ja omien sävellysten luomista oppilaan oman kiinnostuksen mukaan

Piano soi! Taso 1 – opintokokonaisuudet antavat valmiudet Suomen musiikkioppilaitosten liiton vaatimusten mukaisen perustaso1 tasosuorituksen tekemiseen

Piano soi! Taso 2

Keskeisenä tavoitteena on, että oppilas

- kehittää nuotinlukutaitoaan edelleen
- saa lisää teknisiä ja musiikillisia valmiuksia ilmaista kappaleen luonnetta ja tunnelmaa

- oppii hahmottamaan harjoiteltavien kappaleiden musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- saa lisää kokemuksia esiintymisestä ja ulkoa soittamisesta
- oppii edelleen itsenäisen ja säännöllisen harjoittelun taitoja
- tutustuu improvisoinnin ja kuulonvaraisen soittamisen perusteisiin

Sisältö

- duuri- ja molliasteikoita murtokolmisointuineen ja kadensseineen neljään ylennys- ja alennusmerkkiin asti, kromaattinen asteikko kahden oktaavin alalta
- tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai kappaleita
- kappaleita, jotka ovat edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia
- suomalaista musiikkia, aikamme musiikkia sekä populaarimusiikkia
- prima vista –soittoa
- yhteismusisointia, 4-kätisiä kappaleita, helppoja säestystehtäviä
- vapaan säestyksen taitoja kehitetään edelleen
- improvisointia ja omien sävellysten luomista oppilaan oman kiinnostuksen mukaan

Piano soi! Taso 2 – opintokokonaisuudet antavat valmiuksia Suomen musiikkioppilaitosten liiton vaatimusten mukaisen perustaso 2 tasosuorituksen tekemiseen.

Piano soi! Taso 3

Keskeisenä tavoitteena on, että oppilas

- pystyy itsenäisesti ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan ja saa siten valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- pystyy hahmottamaan harjoittelemiensa kappaleiden musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- kykenee soittamaan ulkoa sekä kuulonvaraisesti
- osaa tulkita eri aikakausien musiikkia
- saa lisää kokemuksia esiintymisestä
- pystyy säestämään kappaleita sointumerkeistä
- saa lisää valmiuksia yhteismusisointiin, käytännön muusikkouteen ja toimimiseen ryhmän jäsenenä
- kuuntelee musiikkia, on aktiivinen musiikkikulttuurin seuraaja ja konserteissa kävijä

Sisältö

- kaikki duuri- ja molliasteikot murtokolmisointuineen ja kadensseineen sekä kromaattinen asteikko
- tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai kappaleita
- kappaleita, jotka ovat edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia
- suomalaista musiikkia, aikamme musiikkia sekä populaarimusiikkia
- prima vista –soittoa
- yhteismusisointia
- säestämistä sointumerkeistä

Piano soi! Taso 3 – opintokokonaisuudet antavat valmiuksia Suomen musiikkioppilaitosten liiton vaatimusten mukaisen perustaso 3 tasosuorituksen tekemiseen.

4.4.2.2. Yhteismusisointi

Yhteismusisoinnin yksi tärkeimmistä tavoitteista on antaa oppilaille yhdessä soittamisen iloa. Ryhmässä toimiminen ja yhdessä musisointi voi antaa innostusta harjoitteluun ja oppiminen edistyy paremmin.

Yhteismusisoinnin keskeisenä tavoitteena on, että oppilas

- oppii toimimaan ryhmän jäsenenä
- oppii hahmottamaan oman tehtävän suhteessa muihin esim. soolo-säestys äänien ero
- oppii kuuntelemaan toisia yhteissoittotilanteessa

- oppii kuuntelemaan sävelpuhtautta

Yhteismusisointia järjestetään opintojen aikana heti kun siihen riittää oppilaalla valmiuksia. Yhteismusisoinnista ei ole erillistä opintokokonaisuutta, vaan sitä pyritään järjestämään joustavasti omien soittotuntien lomassa. Yhteismusisointia järjestetään myös kerran lukukaudessa järjestettävien ryhmätuntien yhteydessä. Ryhmätunnit korvaavat osittain tai kokonaan kyseessä olevan viikon henkilökohtaisen soittotunnin. Mahdollisia ylimääräisiä yhteismusisoinnin tunteja järjestetään kulloistenkin resurssien puitteissa ja tuntimäärät lisätään soitinopintokokonaisuuden tuntimääriin.

4.4.3. Kuoro/lauluyhtye

Kuorolaulun tavoitteena on kehittää yhteismusisoinnin taitoja ja omaa lauluääntä. Oppilas oppii kuuntelemaan toisia ja laulamaan osana kokonaisuutta. Kuoroäänenuodostuksen oppiminen on yksi keskeinen tavoite. Kuorossa tutustaan monipuolisesti erilaiseen musiikkiin ja opitaan tulkitsemaan musiikkia yhdessä muiden kanssa. Kuorolaulu kehittää myös nuotinluku- ja esiintymistaitoja. Opetus on ryhmässä oppimista ja siinä voi kokea iloa ja yhteisiä elämyksiä.

Kuorolaulunopintoja on mahdollisuus sisällyttää taiteen perusopetuksen opintoihin siten että, yksi lukuvuosi kuorossa muodostaa yhden opintokokonaisuuden. Pelkästään kuorolaulusta koostuvia taiteen perusopetuksen opintoja ei voi opistossamme suorittaa. Kuorolaulun tarkoitus on täydentää muita musiikkiopintoja. Kuorolaulua voi harrastaa laulu- tai soitinopintojen rinnalla koko opintojen ajan ja opintokokonaisuudet merkitään todistukseen 1 osallistumisvuosi = 1opintokokonaisuus.

Opistossamme on mahdollisuus osallistua kuorotoimintaan monessa eri kuorossa. Kuorojen harjoitukset kestävät pääsääntöisesti 1 ½ tuntia (90min) viikossa.

1 lukuvuosi = opintokokonaisuus	viikot/ min	tunteja yhteensä
Aikuisten lauluryhmä Break!	23 x 90 min	46 h
Soisalo-kuoro	23 x 90 min	46 h
Itäisten kylien kuoro	23 x 90 min	46 h
Melodia naiskuoro	23 x 135 min	69 h
Eloisat-kuoro	23 x 90 min	46 h
Lasten lauluryhmä Trilli	23 x 60 min	31 h

4.4.4. Musiikkileikkikoulut

Varhaisiän musiikinopetuksen tarkoituksena on herättää lapsen kiinnostus ja rakkaus musiikkia kohtaan sekä luoda ja kehittää musiikillisia perusvalmiuksia ja tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä päteväen opettajan johdolla.

Musiikkileikkikoulu on iloista ja leikkimielistä, mutta myös tavoitteellista toimintaa: tunneilla harjoitellaan musiikin perusasioita (rytmi, tempo, melodia, kesto, sointiväri, harmonia ja dynamiikka) laulaen, lorutellen, liikkuen, soittaen ja kuunnellen. Tavoitteet etenevät lapsen kehitysvaiheen ja musiikillisten taitojen mukaan. Oman lisänsä opetukseen tuo muu luova ilmaisu, kuten kuvataide ja tarinat. Elämyksellinen ja monipuolinen toiminta tarjoaa lapselle onnistumisen kokemuksia ja mahdollisuuden luovuuden kehittämiseen. Toiminta kannustaa lasta muun muassa itseilmaisuun, yhdessä tekemiseen ja itsenäiseen ajatteluun sekä luo hyvät valmiudet musiikkiharrastuksen jatkamiseen. Muskarista vie polku soitinvalmennuksen kautta instrumenttiopintoihin ja kuoroihin.

Sisä-Savon kansalaisopiston muskareissa 3-vuotiaasta eteenpäin lapset käyvät muskarissa itsenäisesti. Ryhmissä on 6-10 lasta, soittoryhmät voivat olla pienempiäkin. Oppitunti kestää 30-60 minuuttia. Opetuskertoja on vuodessa 34, joka sisältää syksyllä järjestettävän lastenkonsertin ja joulujuhlan sekä keväällä järjestettävän laululeikkikonsertin ja kevätjuhlan.

4.4.5. Musiikin teoria ja säveltapailu

Musiikin teorian ja säveltapailun opetuksessa korostetaan teoreettisten asioiden oppimista oman tekemisen, soittamisen ja laulamisen kautta. Yleistavoitteena on nuotinlukutaidon kehittäminen. Sisällöissä keskeisiä osa-alueita ovat rytmi, melodia, intervallit, asteikot ja soinnut.

Tavoitteina ja keskeisinä sisältöinä on, että oppilas

- oppii nuotinlukutaitoa
- oppii yhdistämään teoriaopetuksen käytännön musisointiin
- oppii musiikillista ajattelukykyä
- ymmärtää musiikillisia lainalaisuuksia
- oppii jäsentämään musiikkia.

(Opetushallitus. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2005, 8.)

Musiikin teorian – ja säveltapailun opetus perustuu opistossamme Suomen musiikkioppilaitosten liiton mukaisiin musiikin perusteiden tavoitteisiin ja sisältöihin. Musiikin perusteiden opinnoista muodostuu joka tasosta yksi opintokokonaisuus.

Opintokokonaisuus	viikot/ min	tunteja yhteensä
1. Musiikin perusteet 1	34 x 45 min	34 h
2. Musiikin perusteet 2	34 x 60 min	45 h

Musiikin perusteet 1 ja 2 kurseista on mahdollista suorittaa Suomen musiikkioppilaitosten liiton vaatimusten mukainen tutkinto Kuopion konservatorioon. Suorituksesta saa halutessaan erillisen todistuksen. Nämä pyritään järjestämään syyslukukaudella.

4.4.6. Musiikin tuntemus

Musiikin tuntemuksen keskeisenä tavoitteena on tutustuttaa oppilaita eri aikojen musiikkiin ja sitä kautta auttaa heitä ymmärtämään yhteiskunnallisia ilmiöitä ja taidetta laajemmin. Kuuntelukasvatus on tärkeässä asemassa opetuksessa.

Musiikin tuntemuksen keskeisinä tavoitteina on, että oppilas

- oppii kuuntelemaan musiikkia keskittyneesti
- oppii analysoimaan ja arvioimaan kuulemaansa
- oppii tuntemaan eri aika- ja tyylikausien musiikkia sekä musiikin eri lajeja
- oppii käyttämään erilaisia ympäristön tarjoamia musiikkipalveluita, konsertteja, taidenäyttelyitä

Musiikin tuntemuksen opintokokonaisuus muodostuu lyhyistä jaksoista, joiden on tarkoitus perehdyttää oppilas kyseessä olevan aikakauden musiikkiin. Opintokokonaisuus on jaettu kolmeen osioon (a 8h)

tyylikausien mukaan; barokki, klassismi, romantiikka. Opintokokonaisuuden laajuus on 24 h ja se jakautuu eri lukuvuosille.

Musiikin tuntemuksen opintokokonaisuus	viikot /tunnit	yhteensä
1 osio	6 x 60 min	8 h
2 osio	6 x 60 min	8 h
3 osio	6 x 60 min	8 h
		yht. 24 h

Opetus voidaan toteuttaa myös taiteidenvälisinä projekteina, ja työtapana käytetään tekemällä oppimisen periaatetta. Jokaisen osion päätteeksi voidaan pienimuotoinen näyttely-konsertti, jossa soitto-oppilaiden ja kuvataiteen oppilaiden tuotokset pääsevät esille. Opetus voi sisältää myös konserttikäyntejä.

5. Tanssin opetussuunnitelma

5.1. Tanssin taiteen perusopetuksen tehtävät, arvot ja yleiset tavoitteet

Tanssin taiteen perusopetus on systemaattista, suunnitelmallista vuodesta toiseen jatkuvaa ja etenevää. Opetus tähtää yleiskasvatuksellisen tavoitteen lisäksi sellaisten pohjavalmiuksien antamiseen, että lapsi tai nuori voi oppivelvollisuusiän jälkeen hakeutua taiteenalan ammatilliseen tai korkea-asteen koulutukseen. Opetus on tarkoitettu ensisijaisesti lapsille ja nuorille.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti opetus järjestetään niin, että se etenee lapsen ja nuoren eri ikä- ja herkkyykskausien asettamia edellytyksiä ja mahdollisuuksia mukaillen ja tutkien. Tanssiopetuksen tavoitteena on kehittää lapsen itsetuntemusta, ymmärrystä muista ja ympäröivästä maailmasta. Opetus tukee myös lapsen persoonallisuuden kehitystä ja vahvistaa hänen esteettisiä taipumuksia ja taitojaan.

Itsensä ilmaiseminen ja esiintyminen ovat tärkeä osa tanssinopiskelua. Niiden kautta tuetaan oppilaan luovuuden ja taiteellisen ilmaisun heräämistä sekä terveen itsetunnon kehittymistä. Tanssiopetuksen tehtävänä on osaltaan tukea oppilaan fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia sekä omasta terveydestä ja ravitsemuksesta huolehtimista.

Opetuksen tehtävänä on kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssin tapahtumiin ja esityksiin myös kuulijana ja katsojana sekä antaa valmiuksia käyttää erilaisia ympäristön tarjoamia kulttuuripalveluita.

Opetustilanteissa pyritään luomaan myönteinen ilmapiiri ja kehitetään oppilaan kykyä toimia vuorovaikutuksessa muiden oppilaiden ja opettajan kanssa.

Tanssin yleisen oppimäärän opetuksen tavoitteena on Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan saada oppilas kokemaan tanssin ja liikunnan iloa, antaa elämyksiä, saada oppilas kokemaan ja ymmärtämään tanssi fyysisen toiminnan ja luovuuden sekä myös tietojen oppimisen kautta antaa oma

kokemusperäinen suhde tanssiin, joka luo pohjaa kulttuurimyönteisyydelle ja elinikäiselle tanssinharrastukselle. Lisäksi tavoitteena on johdattaa oppilas pitkäjänteisen työskentelyn piiriin sekä ymmärtämään toiston merkitys harjoittelussa ja oppimisessa

Perusopetuksen lähtökohtana on tanssin mukanaan tuoma ilo ja virkistys sen harrastajalle. Sen tulee kehittää oppilaan koko persoonallisuutta, luovuuden ja taiteellisen ilmaisun suuntaan unohtamatta tanssitekniikkaa.

Opetussuunnitelman eri kohdissa korostetaan luovuutta. Luovan tanssin tarkoitus on etsiä tunteen, ajattelun ja toiminnan yhteyttä.

Opetussuunnitelmassa on otettu huomioon suomalaisen lapsen ja nuoren psykofyysinen kehitys sekä opiskelu oppivelvollisuuskoulussa ja lukiossa ja mahdollisuudet ammattiopetukseen siirtymiseen. Opetussuunnitelma ei saa estää lahjakkaimpia oppilaita suorittamasta opintojaan muita nopeammin. Oppilaalle on annettava mahdollisuus suorittaa tanssin perusopetuskokonaisuus alusta loppuun saakka.

5.2. Opintojen rakenne ja laajuus

Tanssin yleisen oppimäärän opinnot rakentuvat kymmenestä opintokokonaisuudesta. Tanssin yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat Sisä-Savon kansalaisopistossa nykytanssin tasolta toiselle etenevistä opintokokonaisuuksista.

Yksittäisen opintokokonaisuuden kesto vaihtelee opetussuunnitelmassa 34–68 oppitunnin välillä. Opetushallituksen ohjeiden mukaan järjestävä oppilaitos voi itse määrittellä kunkin opintokokonaisuuden keston ja laajuuden.

Tanssin yleiseen oppimäärään kuuluvien opintokokonaisuuksien lisäksi oppilaitos voi tarjota oppilaitoskohtaisia valinnaisia opintokokonaisuuksia, joiden tavoitteet ja sisällöt laaditaan siten, että ne syventävät ja laajentavat opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä opintokokonaisuuksia. Näitä ovat mm. erillisinä kursseina järjestettävät eri tanssilajien opinnot kuten afrikkalainen tanssi. Opetusta järjestetään kerran viikossa. Opetusviikkojen määrä on 17 syksyllä ja 17 keväällä, yhteensä 34 opetusviikkoa lukuvuodessa.

Perusopinnot (200 t)

Nykytanssi 1, 7-10-vuotiaat 1x60 min yhteensä 45,33 oppituntia (34x60min), kesto 3 vuotta

Nykytanssi 2, 11–12-vuotiaat 1x60 min yhteensä 45,33 oppituntia (34x60min), kesto 2 vuotta

Syventävät opinnot (240 t)

Nykytanssi 3-5, 13–16 (18) -vuotiaat 2x90 min yhteensä 136 oppituntia (68x90min), kesto 4(6)vuotta

Tanssitieto ja tanssin historia (24 t)

Valinnaiset opinnot (20–60 t)

Valinnaiset opinnot voivat olla esim. erikseen järjestettäviä tanssilajien kurssit, muualla suoritetut tanssiopinnot ja muut taiteen perusopetuksen taidelajien opinnot, joita voidaan lukea hyväksi.

Suorittamalla vähintään 500 t opiskelija saa opinnoista päättötodistuksen.

Opetusryhmän koko voi vaihdella oppilaiden tason, ikäkauden, opetusaiheen tai muun kriteerin perusteella. Opettaja muodostaa opetusryhmät toiminnallisesti mielekkäimmällä tavalla. Perusryhmän suositeltava koko on 10 – 16 oppilasta.

5.3. Opintokokonaisuudet ja niiden tavoitteet ja sisällöt

Kaikkien tanssilajien opintokokonaisuuksissa on lähtökohtana, että oppilas ymmärtää tanssilajin koostuvan useista erilaisista tekijöistä. Valitsemassaan tanssilajissa oppilaat kehittävät tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan sekä tutustuvat muun muassa tanssilajin perusliikemateriaaliin ja terminologiaan.

Tanssitaiteen hahmottamisessa ja oppimisessa on tärkeä merkitys yhteisöllisyydellä, yhdessä kokemisella ja tekemisellä.

Esiintymistoiminta sisältyy jokaiseen tanssin opintokokonaisuuteen. Sen tavoite on, että oppilas ymmärtää tanssin esittävänä taidemuotona ja vuorovaikutuksena tanssin tekijöiden ja yleisön välillä. Oppilas kykenee ilmaisemaan itseään tanssin keinoin ja rohkaistuu käyttämään ilmaisutaitojaan esiintymistilanteissa. Opetuksen aikana tutustutaan esityksen tuottamisen osa-alueisiin ja oppilas ymmärtää tanssiteoksen prosessina.

6. Visuaaliset taiteet: Kuvataiteen opetussuunnitelma

6.1. Kuvataiteen perusopetuksen tehtävä, arvot ja yleiset tavoitteet

Kuvataiteen perusopetus on lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Opetuksen tarkoituksena on tukea oppilaan persoonallisuuden kehittymistä, antaa valmiuksia ilmaista itseään ja antaa oppilaalle taiteenalakohtaisia tietoja ja taitoja. Opetuksessa kokeillaan erilaisia materiaaleja, työtapoja ja tekniikoita. Kuvataiteen opetuksen keskeisiä oppisisältöjä ovat piirustus ja maalaus, kuvanveisto, arkkitehtuuri ja ympäristösuunnittelu, muotoilu, grafiikka, keramiikka, tekstiili, valokuva, sarjakuva, ympäristö- ja yhteisötaide, mediakasvatus, monitaiteelliset työmuodot sekä taidehistoria. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitysvaihe. Opetus antaa myös valmiuksia ammatinvalintaan ja jatko-opintoihin.

Kuvataiteen yleisen oppimäärän opetuksen tavoitteena on

1. kehittää oppilaan kykyä ilmaista itseään kuvallisesti
2. oppia tulkitsemaan kuvaa ja arvioimaan sitä kriittisesti
3. kehittää oppilaan tutkivaa ja ennakkoluulotonta työskentelytapaa
4. kehittää oppilaan taitoja toimia tietoon ja vuorovaikutukseen pohjautuvassa yhteiskunnassa
5. kehittää visuaalisen ajattelun taitoja niin, että oppilaalle syntyy käsitys visuaalisen ilmaisun laaja-alaisuudesta ja kerroksellisuudesta
6. tukea oppilaan itsetunnon kehittymistä ja myönteisen minäkuvan muodostumista

Keskeistä opetuksessa on oppilaan visuaalisen yleissivistyksen sekä ajattelunvalmiuksien, havaintokyvyn ja luovuuden vahvistaminen ja että oppilas oppii hankkimaan omassa ilmaisussaan tarvitsemiaan taitoja ja tietoja ja harjoittelee niiden käyttöä. Lisäksi tärkeää on harjoitella toisten huomioon ottamista ja työhön keskittymistä sekä omasta työtilasta ja -välineistä huolehtimista. Opetuksen ohjenuorana on leikki ja keksimisen ilo sekä ratkaisukeskeisyys ja vuorovaikutuksellisuus.

6.2. Opintojen rakenne

Kuvataiteen opinnot koostuvat varhaisiän-, perus- ja työpajaopinnoista, joita on yhteensä kymmenen opintokokonaisuutta. Kuvataiteen opinnot voi aloittaa jo ennen kouluikää varhaisiän opinnoilla. Varhaisiän opetus luo pohjaa myöhemmille visuaalisten taiteiden opinnoille. Opinnot järjestetään siten, että oppilas voi siirtyä perusopintojen jälkeen suoraan työpajaopintoihin. Oppilaalla on mahdollisuus lukea hyväksi muilla taiteenaloilla tehtyjä opintoja (taiteiden välisyys). Opiskelijoilla on lisäksi mahdollisuus valita valinnaisia opintokokonaisuuksia sekä taiteen perus- että työpajaopinnoissa.

6.3. Opetusjärjestelyt

Opetusjärjestelyissä huomioidaan visuaalisten taiteiden luonne. Oppimistapahtumassa on keskeistä omien kokemusten, ajatusten ja tunteiden pohdinta sekä niiden työstäminen visuaaliseen muotoon. Materiaalien ja tekniikoiden parissa työskentely vaatii aikaa ja työtavat valitaan niin, että ne tukevat oppilaan ongelmanratkaisukyvyä, keskittymisen ja itseluottamuksen kehittymistä.

Opetustunnin pituus on 45 minuuttia. 7 -12 -vuotiaille 90 (2 x 45) minuuttia kerrallaan sekä yli 12 -vuotiaille 135 (3 x 45) minuuttia kerrallaan.

Vuosisuunnitelma laaditaan yhteistyössä taiteen perusopetusta antavien opettajien kanssa ennen seuraavaa lukuvuotta. Opettajan vastuulla on huolehtia, että lukuvuoden tavoitteet täyttyvät ja opetus on johdonmukaisesti etenevää ja opetussuunnitelman mukaista.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän

PÄÄTTÖTODISTUS

Maija Mallikas s. 010199–9999

on suorittanut Sisä-Savon kansalaisopiston järjestämän taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnot ssa vuosina .

Taiteen perusopetuksen yleiseen oppimäärään kuuluu vähintään 10 opintokokonaisuutta.

Oppilas on suorittanut seuraavat opintokokonaisuudet.

Opintokokonaisuuden nimi	Lukuvuosi	Tunnit	Osallistunut
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

Yhteensä

Opetus perustuu

- Kuvataide-, käsityö-, tanssi- ja musiikkikoulujen toiminta perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) sekä sitä täydentävään asetukseen (813/1998).
- Opetushenkilöstön kelpoisuus perustuu asetukseen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998).
- Opetussuunnitelma on perustunut Opetushallituksen 30.3.2005 vahvistamaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (Dr 11/011/2005).
- Sisä-Savon kansalaisopiston opistotoimikunta on hyväksynyt tämän opetussuunnitelman pvm

Suonenjoella

Kirsti Häkkinen, rehtori